

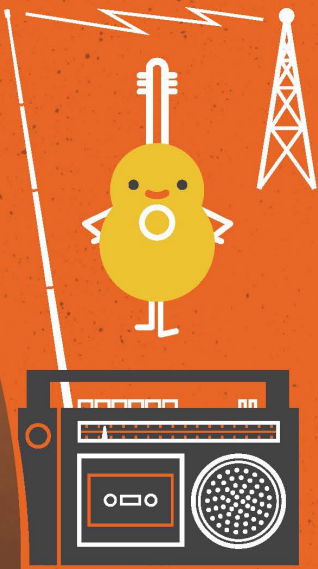
S
LIVE
MUSIC



learn to
SPEAK
MUSIC

เรียนพูดจา ภาษาดนตรี

คู่มือการ
แต่ง แสดง
และ โฆษณา
เพลงของคุณเอง



WRITTEN BY JOHN CROSSINGHAM
DESIGN & ILLUSTRATIONS BY JEFE KULAK



เรียนพูดจาภาษาดนตรี
เขียนโดย จอห์น ครอสซิงแฮม
ออกแบบและภาพประกอบโดย เจฟฟ์ คูลัค

For my girls—J.C.



For my grandparents—J.K.

LEARN TO SPEAK MUSIC

เรียนพูดจาภาษาดนตรี



6 Speak Up!

พูดให้ดังขึ้น

ไม่ว่าคุณจะพูดภาษาไทย อังกฤษ ฝรั่งเศส จีน หรือปัญญาบ ดนตรีก็คือภาษาที่เราทุกคนเข้าใจ

8 CHAPTER 1 Making Music

การสร้างเสียงดนตรี

หาเครื่องดนตรีสักชิ้น หัดเล่นสองสามเพลง—แล้วค้นพบว่าอะไรเป็นอย่างไรในโลกของดนตรี

18 CHAPTER 2 Form a Band

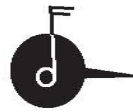
ตั้งวงดนตรี

เล่นกับคนอื่นหรือลองเล่นคนเดียวดี? ตั้งพื้นที่แจมของคุณเอง หัดเล่นเพลงต่างๆ และเรียนรู้ที่จะเข้ากับผู้อื่น

30 CHAPTER 3 Write On!

เขียนกันเลย!

สไตล์การเขียนเพลงของคุณเป็นแบบไหน? ตลกขบขันหรือจริงจัง? เจ้าบทเจ้ากลอนหรือคนขี้เล่น? รวมถึงแบบฝึกหัดการเขียนเพลงและเคล็ดลับสำหรับการนำไปเสนอให้วง



44 **CHAPTER 4** Playing Live

การแสดงสด

ทดสอบ หนึ่ง สอง สาม... มาดูวิธีการจัดเตรียมเวทีสำหรับการแสดงดนตรีสด
ของตัวเอง การวางแผนค่าใช้จ่าย และค้นพบสถานที่ที่ดีที่สุดสำหรับ
จัดการแสดงดนตรี (คำใบ้: ฟรี!)

60 **CHAPTER 5** Keep a Record

การเก็บบันทึก

วิธีเปลี่ยนบ้านของคุณให้กลายเป็นสตูดิโอส่วนตัวจริงๆ ในราคาย่อมเยา
พร้อมเคล็ดลับคำแนะนำในการทำบันทึกเสียงให้ออกมาดีที่สุดในที่สุด

70 **CHAPTER 6** Spread the Word

กระจายข่าวออกไป

ทำวิดีโอ สร้างโลโก้ ออกแบบเสื้อยืดและโปสเตอร์ แล้วบอกให้โลกรู้ว่า
ดนตรีของคุณเป็นอย่างไร!

84 **Hey Music, Wait Up!**

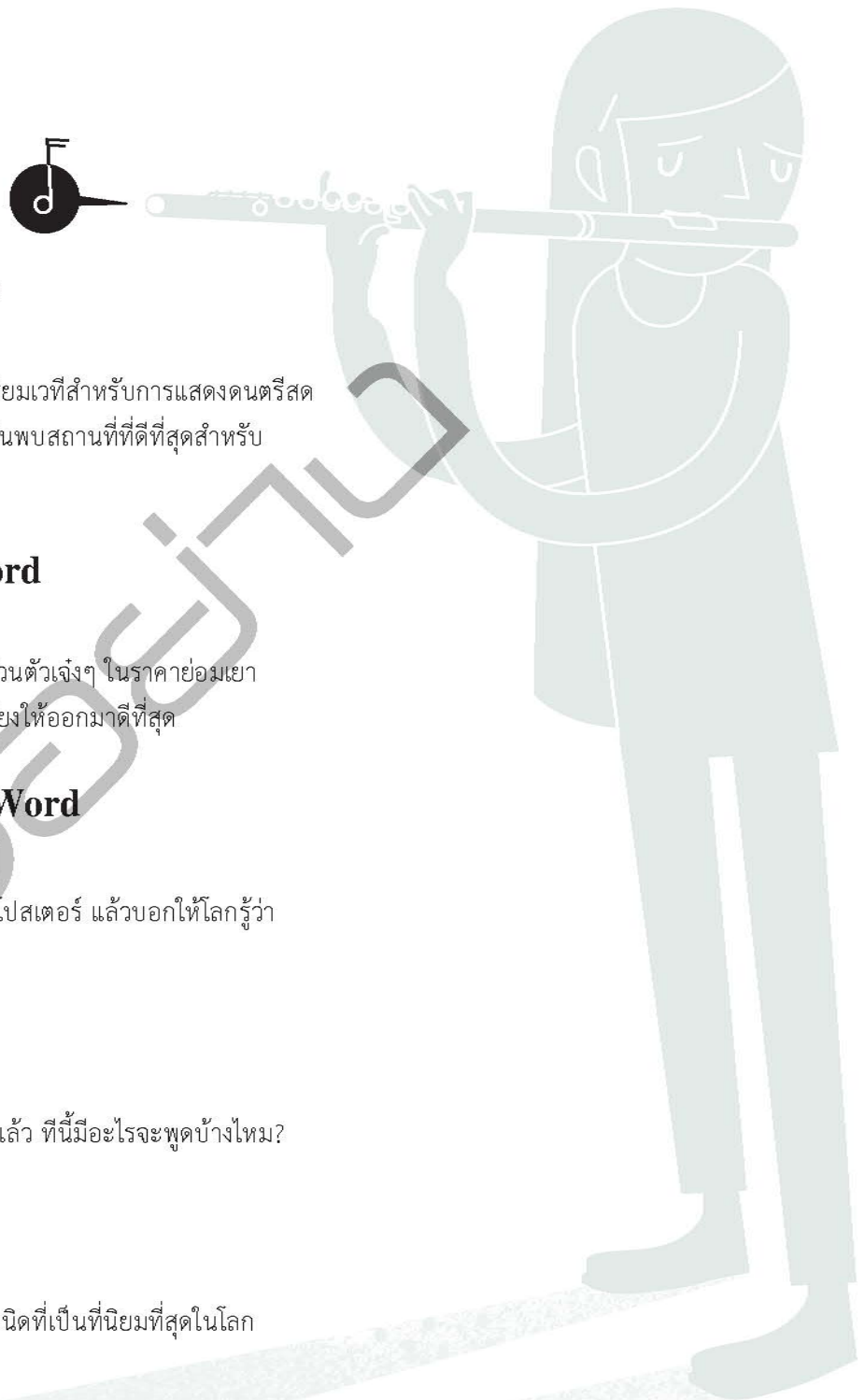
ดนตรีจำ คอยก่อน!

คุณได้อ่านหนังสือไปแล้ว ทำสิ่งต่างๆ เสร็จแล้ว ทีนี้มีอะไรจะพูดบ้างไหม?

86 **BAND NOTES**

บันทึกของวง

เพิ่มลึกลับเกี่ยวกับสไตล์ของเครื่องดนตรีบางชนิดที่เป็นที่นิยมที่สุดในโลก
ปัจจุบัน





SPEAK UP!

พูดให้ดังขึ้น!

คุณเคยได้ยินคนเรียกดนตรีว่า “ภาษาสากล” แล้วสงสัยบ้างหรือเปล่าว่าพวกเขาพูดถึงอะไร? เพราะอย่างไร คุณก็ไม่เคยได้ยินใคร “พูด” ภาษาดนตรีจริงๆ หรอกใช่ไหม? คงจะตลกน่าดู...

โอเค จริงอยู่ที่ไม่มีใครที่พูดภาษาดนตรีเหมือนที่คนพูดภาษาไทย อังกฤษ ฝรั่งเศส หรือเยอรมัน หรือสเปน แต่ดนตรีก็เป็นสิ่งที่คนทั่วโลกเข้าใจได้ถึงแม้จะคุยกันไม่รู้เรื่องก็ตาม

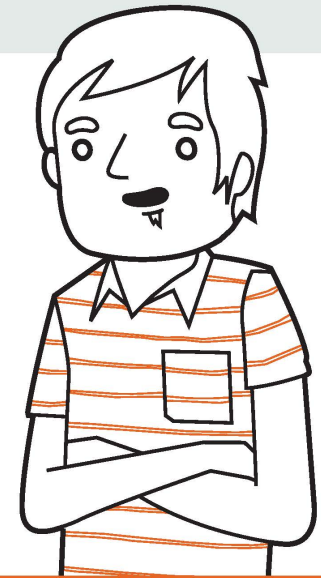
นั่นคือเหตุผลว่าทำไมดนตรีรัสเซียอย่าง Nutcracker Suite ของ Tchaikovsky ถูกเล่นทุกฤดูวันหยุดในทวีปอเมริกาเหนือ หรือว่าทำไมศิลปินป๊อปอย่าง The Killers หรือ Beyoncé สามารถขายบัตรคอนเสิร์ตขนาดมหึมาในประเทศญี่ปุ่นได้จนเกลี้ยง—แม้เนื้อร้องจะเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด!



เราใช้ภาษาในการบอกใครอีกคนว่า “ฉันหิว” หรือ “ออกไปเล่นข้างนอกกันเถอะ” ดนตรีก็ทำแบบนั้นเช่นกัน—เพียงแต่ข้อความจะแตกต่างกันนิดหน่อย เพลงบางเพลงก็บอกว่า “ฉันกำลังเศร้า” หรือ “ฉันคิดถึงคุณ” บางเพลงก็บอกว่า “ฉันมีความสุข” หรือ “มาเต้นกันเถอะ!” แต่อย่างไรทุกเพลงทั่วทั้งโลกก็จะสื่อถึงอะไรสักอย่าง

แน่นอน พวกเราส่วนมากไม่ได้มองดนตรีแบบนั้น เรามองแค่ว่าดนตรีนั้นสนุกที่จะฟังและเล่น และเรายังรำลือไปด้วยดนตรีมากมาย—ไม่ว่าที่โรงเรียน ห้างสรรพสินค้า กับเพื่อนๆ หรือในที่วิ—จนโลกนี้ดูเหมือนแออัดยึดเยียดไปด้วยเพลง แต่ถึงอย่างไรก็ยังมีที่สำหรับเพลงอีกเพลงหรือเสียงร้องอีกเสียงอยู่เสมอ

นั่นแหละคือสิ่งที่เรียกว่าการเรียนรู้พูดจาภาษาดนตรี—คือการค้นหาวิธีบอกคนอื่นเกี่ยวกับเรื่องราวที่สนุกที่สุด พิเศษที่สุด เศร้าที่สุด บ้าบิ่นที่สุด ใจเงานที่สุด ผ่านดนตรี!



แล้วผมเป็นใครถึงมาพูดเกี่ยวกับเรื่องพวกนี้กันล่ะ? ถามได้ดีนี่!

สวัสดี ผมชื่อจอห์น เป็นนักดนตรีและคนเขียนหนังสือเล่มนี้ ผมออกอัลบั้มมาแล้วเจ็ดอัลบั้มด้วยกันและเดินทางแสดงดนตรีรอบโลกหลายครั้งกับวงดนตรีหลายวงด้วยกัน—โดยวงที่ใหญ่ที่สุดคือวงอินดี้ Broken Social Scene คุณอาจจะเคยเห็นผมเล่นกับวงนี้ในทีวีบ้างแล้วก็ได้ แต่สิ่งสำคัญที่สุดเกี่ยวกับตัวผมคือผมไม่ใช่นักร้อง มือกีตาร์หรือมือกลองที่เก่งที่สุดในโลก ผมเพิ่งเริ่มเล่นดนตรีเมื่อตอนสิบสองสิบสามขวบเท่านั้นแหละ—ก็ประมาณอายุพวกคุณตอนนี้ได้ แต่ถึงอย่างไรผมก็ได้ทำในสิ่งที่ผมใฝ่ฝันอยากจะทำมาตลอด สิ่งหนึ่งที่คอยผลักดันให้ผมเดินต่อไปอยู่ตลอดนั้นไม่ใช่พรสวรรค์เป็นกระบุง แต่เป็นแค่ความรักในเสียงดนตรีเท่านั้นเอง คุณเข้าใจสิ่งที่ผมกำลังพูดใช่ไหม? คือถ้าผมทำได้... แน่แน่นอนว่าคุณเองก็ทำได้เช่นกัน

CHAPTER 1



Making Music



การสร้างเสียงดนตรี

คุณกระโดดโลดเต้นอยู่ในห้อง ฟังวงโปรดของคุณ เช่นเคย
ที่จริงแล้วคุณเพิ่งฟังเพลงนั้นเพลงเดียวสี่รอบติดๆ กัน!

“เพลงนี้สุดยอดไปแล้ว! พวกเขาทำได้ยังไงนะ!?”

พวกเขาทำได้อย่างไรนะหรือ? พวกเขาจับเอาโน้ตแต่ละตัวมารวมกันแล้วทำ
เพลงที่ยอดเยี่ยมแบบนี้ได้อย่างไร? พวกเขาคงจะเป็นอัจฉริยะ... ใช่แล้ว พวก
เขาคืออัจฉริยะ!

แน่นอน พวกเขาอาจเป็นอัจฉริยะ แต่คุณก็เช่นกัน แล้วการสร้างเสียงดนตรี
ก็ไม่ได้ยากเย็นอะไร ที่แน่นอนคือ:

- ดนตรีไม่ใช่สิ่งที่ซับซ้อน
- ดนตรีคืออะไรก็ตามที่คุณอยากให้เป็น
- คุณรู้วิธีสร้างเสียงดนตรีอยู่แล้ว

คือผมไม่ได้หมายความว่ามันเป็นอะไรง่าย ๆ สบาย ๆ หรืออะไรแบบนั้น และ
แน่นอนว่าผมก็ไม่ได้พยายามพูดว่าการเล่นดนตรีไม่ต้องใช้ความพยายาม
การเรียนรู้ และการฝึกฝน

แต่ก็ไม่มีใครเข้าเรียนคอร์สสอนวิธีการผลิตเพลงไปกับเสียงดนตรีหรือ
สอนว่าดนตรีแบบไหนที่เราชอบสักหน่อย แล้วเราก็ไม่ได้ไปโรงเรียนสอน
กีตาร์อากาศหรือสอนร้องเพลงตอนอาบน้ำด้วย

นั่นเพราะว่าดนตรีและความปรารถนาที่จะฟังหรือเล่นดนตรีนั้นเป็น
สัญชาตญาณ ในตัวเราทุกคนมีความเป็นสัตว์แห่งเสียงดนตรีรอคอยให้ค้นพบ
อยู่

พูดถึงสัตว์แล้ว ไม่เพียงแต่มนุษย์ที่หลงใหลในดนตรี—นก วาฬ โลมา ถึง
จิงหรีด และสัตว์อื่นๆ อีกมากมายก็ใช้เพลงของพวกมันในการส่งข้อความไป
มาหากัน

เห็นไหมว่า ไม่ว่าคุณจะเก็บสะสม ฟัง หรือสร้างเสียงดนตรี ดนตรีก็คือสิ่งที่
สัตว์อย่างพวกเราทำ มันอยู่ในสายเลือดของเรา

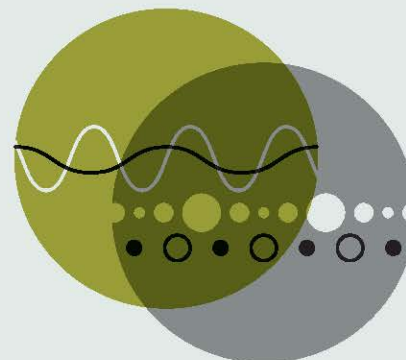
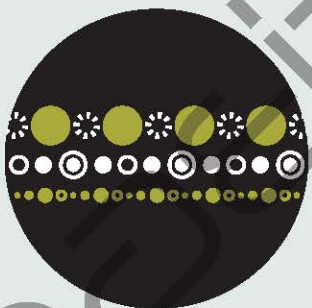
WHY MUSIC MATTERS

ดนตรีสำคัญไฉน?

บ่อยแค่ไหนที่คุณได้ยินคนพูดว่าดนตรีเปลี่ยนชีวิตของเขา?

เป็นไปได้ว่าคุณก็อาจจะรู้สึกแบบเดียวกันด้วย?

ปรากฏว่าเมื่อผู้คนพูดว่าดนตรีได้เปลี่ยนชีวิตของพวกเขา พวกเขาหมายความว่าแบบนั้นจริงๆ! นั่นเป็นเพราะว่าดนตรีคือสิ่งที่มีผลต่อร่างกายและจิตใจของเรา โดยแท้จริง มีสาเหตุหลายข้อด้วยกันที่ทำให้เป็นเช่นนั้น แต่ส่วนใหญ่จะรวมอยู่ในสองสิ่งคือ ระดับเสียง (pitch) และจังหวะ (rhythm) มนุษย์เราขาดสองสิ่งนี้ไม่ได้หรอก!



นี่คือระดับเสียง...

ระดับเสียง (pitch) คือการที่เสียงทุ้มลงและแหลมขึ้น ต้องการตัวอย่างไหม? ลองหยิบหนังสือและเกี่ยวไว้ที่นิ้วโป้งกับนิ้วชี้ ยึดออกให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้แล้วตีมันด้วยนิ้วชี้อีกข้างดูสิ ฝั่ง! ที่นี้หย่อนหนังสือลงนิดหน่อยแล้วตีดูอีกที ฝั่ง! เสียงต่ำลงใช่ไหม? นั่นคือระดับเสียง—ยิ่งตึงก็ยิ่งแหลม ยิ่งหย่อนก็ยิ่งทุ้ม

...และนี่คือจังหวะ!

คุณอาจจะรู้จักจังหวะ (rhythm) ในชื่อที่นิยมมากกว่าคือ—บัท (beat) เป็นสิ่งที่ทำให้เรากระดิกเท้าและโยกตัวตาม จังหวะที่เร็วจะทำให้เรารู้สึกตื่นเต้น จังหวะที่ช้าจะทำให้เรารู้สึกผ่อนคลาย

ที่นี้เรามารวมกัน...

ดนตรีคือการเรียงต่อกันของเสียงที่ประกอบด้วยระดับเสียงและจังหวะที่เราพบได้ที่คุณรวมสองสิ่งนั้นไว้ด้วยกันคุณก็สามารถใช้ได้แทบทุกอย่างเพื่อสร้างเสียงดนตรี (ดังนั้นครั้งต่อไปที่พ่อแม่ของคุณพูดว่ามันเป็นเสียงน่ารำคาญ ให้คุณบอกพวกเขาว่า “ที่จริงแล้วด้วยหลักการผสมรวมระดับเสียงและจังหวะอย่างมีศิลป์ มันคือดนตรีนะครับคุณพ่อ”)

ผู้สร้างทำนอง

ทำนอง (melody) คือชุดของโน้ตที่นำมาเล่นต่อกัน โดยระดับเสียง (pitch) และ จังหวะ (rhythm) จะทำงานร่วมกันเพื่อสร้างทำนองขึ้นมา เอาเลย ลองเลือก ทำนองที่ชอบจากเพลงสักเพลงตอนนี้เลยและร้องดูสิ สังเกตว่าไม่ใช่แค่เพียงการ ขึ้นลงของเสียงแต่จังหวะเวลา (timing) ของแต่ละเสียงยังเป็นเรื่องที่ทำให้ทำนอง เป็นทำนองขึ้นมาด้วย ถ้าคุณเปลี่ยนระดับเสียงหรือจังหวะของโน้ตตัวใดตัวหนึ่ง แล้ว ทำนองก็จะเปลี่ยนไป!



...และเร่งเสียงขึ้น!

ไหนๆ แล้ว ก็อย่าลืมเรื่องความดัง! (volume) ดนตรีที่นุ่มนวลและแผ่วเบาอาจ เป็นอะไรที่กล่อมใจและโรแมนติก แต่ไม่ว่า จะเป็นดนตรีเมทัลที่พากระโดดเป็นจังหวะ ดนตรีเต้นรำที่ตีกระหน่ำ หรือแม้แต่ซิมโฟนี ที่สนั่นสนั่นไหว ดนตรีที่เสียงดังก็เป็นอะไรที่ ตื่นเต้นเร้าใจจริงๆ



ไดนามิกส์!

อยากเห็นไหมว่าเราจะใช้งานระดับ ความดังได้อย่างไร? ตั้งแต่วงฟังก์จนถึง วงออร์เคสตราและวงดนตรีแจ๊ส ไม่ว่า ใครต่างก็ใช้ไดนามิกส์ (dynamics) ใน ดนตรีของพวกเขาซึ่งไดนามิกส์ก็คือการ ที่เพลงเปลี่ยนจากดังไปเสียงค่อยและ กลับมาดังอีก



PLAYLIST

รายชื่อเพลง

Dynamics ไดนามิกส์

ปลายคริสต์ทศวรรษ 1980 มีวงดนตรีใต้ดิน มหาวิทยาลัยวงหนึ่งชื่อว่า The Pixies เก่งเรื่องการใช้ ไดนามิกส์มากจนกลายเป็นอิทธิพลให้วงดนตรีอื่นอีก มากมายเช่นวง Nirvana ใช้ไดนามิกส์คล้ายๆ กันใน เพลงของพวกเขาลองฟังเพลงด้านล่างนี้ดูว่าจะโดนใจ คุณขนาดไหน!

THE PIXIES » “GIGANTIC”

เพลงนี้เริ่มเบาๆ ด้วยไลน์เบสที่เรียบง่ายและเสียงร้อง นิดหน่อย ก่อนที่เพลงจะเริ่มใหญ่ขึ้นทีละเล็กละน้อยตามชื่อเพลง

BEETHOVEN » “FIFTH SYMPHONY, FIRST MOVEMENT”

“ปัม ปัม ปัม ปาม!” ใครๆ ก็รู้จักท่อนขึ้นนี้ แต่หากคุณ ฟังต่อจากนั้นก็จะได้ยินการขึ้นและลงอย่างนุ่มนวลของ เพลง—ดนตรีคลาสสิกคือแนวดนตรีที่มีไดนามิกส์มาก ที่สุดแนวหนึ่ง

KELLY CLARKSON » “SINCE U BEEN GONE”

ท่อนร้องนั้นจงใจให้เสียงแผ่วเบาเพื่อให้ท่อนคอรัส ระเบิดอย่างยิ่งใหญ่สุดๆ บัม!

เรียนรู้จากภาพยนตร์

เปิดเผยทุกซอกทุกมุมของการทำดนตรี— ทั้งโดยมืออาชีพ และโดยคุณเอง! สำรวจทั้งโลกของดนตรียอดนิยม ตั้งแต่การเขียนเพลงและบันทึกเสียงดนตรีไปจนถึงการจัดเตรียมที่ซ้อมดนตรีและการถ่ายทำวิดีโอ

ผู้เขียน จอห์น ครอสซิงแฮม เป็นนักดนตรีมาช้านานและผ่านสมรภูมิการเดินทางแสดงดนตรีรอบโลกมาหลายครั้ง เป็นหนึ่งในสมาชิกกลุ่มชื่อดัง Broken Social Scene เขาใช้ประสบการณ์ การเล่นบนเวทีตั้งแต่ Letterman ยัน Lollapalooza เพื่อเปิดประตูที่ถูกปิดไว้และเขายังนำเอาทัศนคติผู้มีประสบการณ์จากนักดนตรีคนอื่นๆ อย่าง ไฟสต์, บัค 65, เอมีลี เฮนส์ จากวง Metric และอื่นๆ อีกมากมาย มาให้พร้อมกันด้วย



ดวงกมลพับลิชชิ่ง
นำเสนอหนังสือดี มีคุณค่า



Publisher of Chirp, chickaDEE, and OWL
www.owlkids.com

เรียนรู้จากภาพยนตร์

ISBN 978-616-511-221-5



9 786165 112215